

IAATO-richtlijnen voor de observatie van zeelipaarden

- Zorg er bij het observeren van zeelipaarden voor dat u ze niet omringt of opjaagt. Blijf aan de zijkant, waar u zichtbaar bent voor de dieren.
- Zorg er op stranden voor dat u zich niet tussen de zeelipaarden en de zee in begeeft. Voorkom, wanneer u zich op het water begeeft, dat u tussen zeelipaarden en het ijs komt.
- De aanbevolen minimumafstand tot zeelipaarden aan land, op het ijs en in het water bedraagt 5-15 meter. Bij bepaald gedrag is een grotere afstand vereist (zie hieronder).
- Bevindt u zich nabij zeelipaarden? Praat dan zachtjes en fluit of roep niet.
- Houd het volume van portofoons laag.
- Communiceer met andere boten om de verstoring van de dieren tot een minimum te beperken.
- Voorkom plotselinge bewegingen waar de dieren mogelijk van schrikken. Dit geldt zowel aan land als in de boot.
- Houd handen en voeten binnenboord en ga onder in of in het midden van het vaartuig zitten als er een zeelipaard om u heen zwemt.

Betekenis van het gedrag van zeelipaarden

Zeelipaarden aan land, op rotsen of op ijs zijn gevoelig voor de aanwezigheid van boten en mensen. Het kan een reactie oproepen als ze iets horen, ruiken of zien.

Zeelipaarden zijn veel nieuwsgieriger dan andere robben die zich op het Antarctische ijs bevinden. Het gedrag van deze dieren slaat snel om van nieuwsgierig naar agressief. Blijf waakzaam tijdens het observeren van de dieren.

Wees u bewust van gedrag van zeelipaarden dat erop wijst dat de rust van een zeelipaard verstoord is. Het gaat hierbij onder meer om:

- grotere oplettendheid of waakzaamheid; draaien met de kop;
- verandering van lichaamshouding van liggend naar rechtop
- zich snel bij een naderend vaartuig vandaan bewegen; een geopende bek;
- agressieve bewegingen of schijnbewegingen in uw richting;
- bijten in pontons van rubberboten. (Rubberboten dienen uit het water te worden getild wanneer u zich op het schip bevindt en de boot niet in gebruik is. Als dit niet mogelijk is, dienen er kegels (of emmers) op de uiteinden van de pontons te worden geplaatst.)

Zeelipaarden observeren

- Belemmer het uitzicht van de dieren op de horizon niet en probeer niet uit te toeren boven zeelipaarden die uit het water zijn. Blijf laag.
- Blijf op extra grote afstand van moederzeelipaarden en hun jongen (minimaal 25 meter), zodat u de zeer korte zoogtijd van deze dieren niet verstoort.
- Vermijd het uitlokken van reacties, behalve het oprichten van de kop.
- Als de dieren aan land of op het ijs hun bek openen, is dit een teken van stress. Trek u langzaam terug. Als een dier zich vanaf het land of de rand van de ijsschots richting het water beweegt, moet u zich langzaam en voorzichtig terugtrekken.
- Trek de rubberboot niet op de ijsschots waarop de zeelupaard zich bevindt, zelfs niet als u voldoende afstand bewaart. Dit kan een verdedigende reactie uitlokken.
- Let erop dat er niet te veel boten in de buurt van een zeelupaard aan land komen.
- Houd er rekening mee dat zeelipaarden zeer mobiel zijn en mogelijk aanvallen (en in de boot bijten) als u te dichtbij komt. Houd een afstand van minimaal 5-15 meter aan.
- Wees vooral voorzichtig als u een motorloze boot hebt.

Identificatie en gegevensverzameling

Voor de meeste natuurliefhebbers aan boord behoort het identificeren en in veel gevallen vastleggen van diersoorten in het reislogboek tot hun missie. Logboeken, waarin deze gegevens worden vastgelegd samen met de lengte- en breedtegraad van de observatie, de geïdentificeerde diersoort en eventuele aanvullende informatie zoals identificatiefoto's, zijn van onschatbare waarde.

Informatie over projecten van amateurwetenschappers met betrekking tot zeelipaarden is te vinden via de website van de IAATO. U kunt ook contact opnemen met iaato@iaato.org.

